

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Caraman Andrei XXXX, născut la XXXXX
XXXXXX, originar și domiciliat în mun. Chișinău, com.
XXXX, str. XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 31.03.2016 – 09.06.2016 (prima instanță);
2. 13.09.2016 – 09.12.2016 (instanța de apel);
3. 16.01.2017 – 22.03.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 iunie 2016, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Caraman Andrei a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpatul Caraman Andrei, la 15 ianuarie 2016, aproximativ la ora 20 și 25 min., treaz, cu permis de conducere, în mun. Chișinău pe str. Bogdan Voevod, mun. Chișinău, din direcția

bd. Moscovei în direcția str. Florilor, conducea autovehiculul de model „Dacia Logan” cu n/î XBX 014.

În timpul deplasării, conducătorul auto Caraman Andrei, ajungând la trecerea pietonală amplasată în preajma blocului nr.10 din str. Bogdan Voevod, mun. Chișinău și semnalizată prin aplicarea marcajului rutier 1.14.1 și indicatorului 5.40.1 (trecere pentru pietoni), n-a manifestat prudență sporită la trafic, a ignorat flagrant - cerințele pct. 11 lit. f) a Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede, că „conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, precum și cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede, că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și ca urmare a comis tamponarea pietonului Curcudel Ana, a.n. 10 iunie 1955, care traversa partea carosabilă la trecerea pietonală, din partea dreaptă spre stânga, conform direcției de deplasare a automobilului mai sus indicat.

În urma impactului de circulație, pietonului Curcudel Ana, conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 09D/151 din 22 februarie 2016, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă exprimată prin: hemoragii subarahnoidiene emisferale, în trunchiul cerebral, intra-ventriculare, subepindimale și arhnoidiene cerebrale, traumă vertebro - medulară închisă exprimată prin: fractura procesului odontoid a col vertebrale la nivelul cervical C-2, hemoragii în țesuturile adiacente, trauma închisă a membrelor inferioare exprimată prin: echimoze și excoriații bilaterale, fracturi bilaterale ambelor oase a gambelor în 1/3 superioară, leziuni, care au legătură cauzală directă survenirea decesului și în ansamblu și conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață, în urma căroră victima a decedat la locul accidentului rutier.

Aceste acțiuni ale inculpatului Caraman Andrei, au fost încadrate de către instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, după semnele calificative – *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Căuș Radu în numele inculpatului Caraman Andrei, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri,

potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cererii de apel avocatul a invocat:

- inculpatul și-a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și îi pare rău, a contribuit activ cu organele urmăririi penale pentru descoperirea infracțiunii, a dat declarații, fiind condamnat la închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis;

- este prezentă o circumstanță excepțională - ținând cont de contribuirea activă a inculpatului la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea vinei, dorința de a da declarații;

- nu este de acord cu pedeapsa dată și făcând aluzie la un șir de circumstanțe atenuante care ar fi acordat posibilitatea inculpatului de ai fi stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea aplicată, și anume inculpatul și-a recunoscut vinovăția la urmărirea penală în săvârșirea faptelor incriminate, examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer de cele comise, lipsa antecedentelor penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, colaborarea activă cu organul de urmărire penală, lipsa circumstanțelor agravante, dorința de a da declarații, prejudiciul material nu este, succesul părții vătămate nu are careva pretenții nici de ordin material, nici moral, este pentru prima dată învinuit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2016, a fost admis apelul avocatului Căuș Radu în numele inculpatului Caraman Andrei, casată sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 iunie 2016, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul penal în privința inculpatului Caraman Andrei în legătură cu aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că inculpatul Caraman Andrei întrunește cerințele prevăzute la art. 1 al Legii privind amnistia și cade sub incidența prevederilor art. 2 al Legii menționate.

A reținut instanța de apel că inculpatul Caraman Andrei a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, săvârșite la data de 15 ianuarie 2016, adică până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Infracțiunea pentru care a fost condamnat inculpatul face parte din categoria celor grave comise din imprudență, inculpatul anterior nu a fost condamnat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina și s-a căit de cele săvârșite, solicitând judecarea cauzei în procedură simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, acțiune civilă privind încasarea prejudiciului material lipsește, în cadrul

ședinței instanței de apel și-a manifestat acordul scris privind aplicarea în privința sa a actului amnistiei.

Instanța de apel a menționat că careva impedimente de aplicare în privința inculpatului a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, indicate în art. 10, n-au fost constatate.

Astfel, instanța de apel conform articolului 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată temeiul prevăzut în articolele 275 pct. 4) și 285 alin. (2) Cod de procedură penală – a intervenit amnistia, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

A reținut instanța de apel că în atare situație, se impune soluția de încetare a procesului penal în privința inculpatului Caraman Andrei din motivul aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului ordinar, casarea deciziei atacate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat următoarele :

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- instanța de apel neîntemeiat a emis decizie de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, deoarece contravine interdicției prevăzute la art. 9, 14 al Legii privind amnistia, fiindcă inculpatul Caraman Andrei a comis infracțiunea cauzând decesul victimei, și totodată nu poate fi absolvit de pedeapsă complementară care este obligatorie conform sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul Caraman Andrei a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia, din motiv că instanța de apel corect a dispus aplicarea amnistiei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând seama de opinia avocatului părții vătămate expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Autorul recursului invocă ca temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Tot din textul recursului se evidențiază, că recurentul în principiu critică hotărârea instanței de apel pentru faptul că a fost adoptată o soluție de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, ce contravine interdicțiilor prevăzute de art. 9, 14 al Legii nominalizate.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Astfel, hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la caz, la încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, just ajungând la concluzia privind aplicarea legii date în privința inculpatului Caraman Andrei.

Așadar, conform art. 1 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 nominalizată mai sus, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sânt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 11 și 12. Deci, reieșind din textul normei juridice menționate se constată, că aceasta este aplicabilă condiționat persoanelor: 1) care au statut de bănuț, învinuit și inculpat și 2) care au statut de condamnat, urmând a fi întrunite condițiile stipulate în textul acestei legi.

Luând în considerare cele menționate, instanța de recurs relevă, că procesul penal în privința lui Caraman Andrei învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264

alin. (3) lit. b) Cod penal, la etapa examinării cauzei în ordine de apel, se afla la faza de judecare, respectiv ultimul avea statut de inculpat, deoarece în privința acestuia nu era pronunțată o hotărâre definitivă de condamnare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi (adică până la data de 09 septembrie 2016). Prin urmare, Colegiul penal apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel privind aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 2 alin. (1) al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, unde este stipulat că, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Relevant pentru cauza dată este faptul că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului și prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede ca pedeapsă principală, închisoare de la 3 la 7 ani, precum și acel fapt că vinovăția inculpatului este confirmată pe deplin de probele administrate la dosar, care nici nu a fost contestată de către participanții la proces, totodată, în privința inculpatului nefiind incidente restricțiile stipulate la art. 10 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia.

Astfel, în opinia Colegiului penal sunt întemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului. În speța dată s-a înlăturat răspunderea penală și nu pedeapsa penală, deci art. 14 din Legea nr. 29 iulie 2016 nu-i aplicabil.

Cât privește argumentul procurorului, precum că în privința inculpatului există interdicția prevăzută de art. 9 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, ce a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial nr. 293-305/632 din 09 septembrie 2016 și care prevede că se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoana condamnată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunii din imprudență, indiferent de termenul de pedeapsă stabilit sau executat, dacă fapta nu a cauzat decesul victimei, Colegiul penal evidențiază, că aceste prevederi legale sunt relevante pentru persoanele care au statut de condamnat și în privința cărora există o hotărâre definitivă adoptată, până la intrarea în vigoare a prezentei legi, însă în speța dată, Caraman Andrei, avea statut de inculpat și în privința lui nu era adoptată o hotărâre definitivă, la intrarea în vigoare a Legii nominalizate. Din aceste considerente, instanța de recurs apreciază ca neîntemeiat argumentul menționat mai sus.

Nici temeiul pentru recurs prevăzut în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauză, întrucât acest temei este invocabil în cazul în care persoanei condamnate i-a fost stabilită o pedeapsă penală, iar una din părți nu este de acord cu această pedeapsă sau cu individualizarea ei. Însă în cazul dat, instanța de apel a adoptat o hotărâre de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, ce a avut ca efect înlăturarea răspunderii penale, conform prevederilor art. 107 Cod penal. Prin urmare, Colegiul penal consideră că temeiul de recurs invocat și menționat mai sus, nu este incident cazului supus judecării, pentru a interveni în soluția adoptată, deoarece în prezenta speță inculpatului nu i-a fost stabilită o careva pedeapsă.

În consecință, Colegiul penal având în vedere motivele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în cererea de recurs ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Caraman Andrei XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 aprilie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin